

Ninian Smarts religionsmodel

Mytisk dimension: Religionens fortælleside, de grundlæggende fortællinger om forholdet mellem Gud, verden og mennesket. Myterne giver autoritet til religionens klassifikationssystemer, altså opdelingen af verden i godt og ondt, værdifuldt og værdiløst, helligt og profant, tabu og almindeligt.

Rituel dimension: Religionens handleside, de fastlagte, gentagende, symbolske handlinger, som *reaktualiserer* de mytiske begivenheder. Ritualerne skaber ofte en kommunikationszone mellem den guddommelige og profane virkelighed.

Dogmatisk dimension: Religionens grundlæggende læresætninger (dogmer) som definerer og afgrænser religionen fra andre trossystemer. Desuden de systematiske overvejelser over religionens betydning udført af religiøse eksperter (teologer, skriftlærde) afspejlet i teologiske skrifter og religiøs jura.

Etisk dimension: Religionens idealer om hvordan man *bør* handle, hvad der er det gode og det onde (klassifikationssystemer).

Social dimension: Religionens organisering, herunder hvilket religiøst *hierarki* der findes og hvordan man kvalificerer sig religiøst, hvilken form for religiøst lederskab man har, hvilken rolle *lægmænd* spiller i religionen. Herunder også religionens syn på og påvirkning af samfundet mht. religionens rolle i samfundet og dets opbygning fx i forhold til social lagdeling, kønsroller etc.

Materiel dimension: Religionens fysiske og materielle udtryk i kunst, arkitektur og geografi, centralt udtrykt i religionens *helligsteder*. Herunder en *symbolsk dimension*: de fysiske tegn som udtrykker en bagvedliggende religiøs virkelighed.

Erfarings- og følelsesmæssig dimension: Religionens indre betydning i mennesket, dets oplevelse af "en højere virkelighed" og den psykologiske påvirkning dette har. Herunder *mystiske* oplevelser af enhed med den guddommelige virkelighed eller erkendelse af en egentlige virkelighed bag den sanselige verden. Herunder også åbenbaringer. Den erfaringsmæssige dimension er ofte karakteriseret ved at være utilgængelig for sproget.